

Bruksela, 16 października 2026 r.
(OR. en, es)

13963/1/26
REV 1
PV CONS 53
JAI 1247
COMIX 242
PARLNAT

PROJEKT PROTOKOŁU
RADA UNII EUROPEJSKIEJ
(Wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne)
1 i 2 października 2026 r.

SPRAWY WEWNĘTRZNE

1. Przyjęcie porządku obrad

Rada przyjęła porządek obrad przedstawiony w dok. 13625/26.

2. Zatwierdzenie punktów A

a) Punkty nieustawodawcze

13614/26

Rada przyjęła wszystkie punkty A wymienione we wskazanym powyżej dokumencie, w tym wszystkie przedłożone do przyjęcia dokumenty COR i REV do konkretnych wersji językowych.

b) Punkty ustawodawcze (obradę otwartą dla publiczności zgodnie z art. 16 ust. 8 Traktatu o Unii Europejskiej)

13615/26

Wymiar sprawiedliwości i sprawy wewnętrzne

**1. Rozporządzenie ustanawiające wspólny system powrotów obywateli państw trzecich nielegalnie przebywających w UE
Przyjęcie aktu ustawodawczego
punkt zatwierdzony przez Coreper (część II) w dniu 23 września 2026 r.**

13179/26 + ADD 1
PE-CONS 40/26
MIGR
JAI

Rada zatwierdziła stanowisko Parlamentu Europejskiego w pierwszym czytaniu i tym samym proponowany akt został przyjęty zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, przy czym Hiszpania głosowała przeciw, a Belgia wstrzymała się od głosu (podstawa prawna: art. 79 ust. 2 lit. c) TFUE).

Oświadczenia Hiszpanii i Portugalii zamieszczono w załączniku.

ZARZĄDZANIE POLITYCZNE STREFĄ SCHENGEN („RADA DS. SCHENGEN”)

Działania o charakterze nieustawodawczym

3. Ogólny stan strefy Schengen

a) Aktualizacja sytuacji

12837/1/26 REV 1

**b) Realizacja priorytetowych działań cyklu Rady ds. Schengen: zwiększenie bezpieczeństwa wewnętrznego poprzez usprawnienie wymiany informacji i wykorzystanie rozwoju technologicznego
*Wymiana poglądów***

13285/26

4.	Usprawnienie powrotów dzięki zacieśnionej współpracy
w zakresie readmisji z priorytetowymi państwami trzecimi
<i>Wymiana poglądów</i>	13021/26
5.	Wdrażanie interoperacyjności
<i>Stan prac</i>	12923/26

INNE KWESTIE DOTYCZĄCE SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Obrady ustawodawcze

(obrazy otwarte dla publiczności zgodnie z art. 16 ust. 8 Traktatu o Unii Europejskiej)

6. Sprawy różne

a)	Bieżące wnioski ustawodawcze
<i>Informacje przekazane przez prezydencję</i> | 13051/26 |
|----|---|--|

Rada zapoznała się z przekazanymi przez prezydencję informacjami na temat stanu prac nad poszczególnymi wnioskami ustawodawczymi w dziedzinie spraw wewnętrznych.

Działania o charakterze nieustawodawczym

7.	Wdrażanie paktu o migracji i azylu ¹²
<i>Stan prac</i>	
8.	Wzmocnienie zdolności UE w zakresie orientacji sytuacyjnej
i wczesnego ostrzegania w dziedzinie migracji, w tym
w sytuacjach kryzysowych ¹³
<i>Wymiana poglądów</i>	12918/26
9.	Wdrażanie strategicznych ram UE w zakresie narkotyków:
zastraszanie związane z narkotykami ⁴
<i>Wymiana poglądów</i>	12796/26

¹ Z udziałem państw stowarzyszonych w ramach Schengen.

² Z udziałem europejskich agencji: EUAA, eu-LISA i Frontex.

³ Z udziałem europejskich agencji: EUAA, Europol i Frontex.

⁴ Z udziałem europejskich agencji: EUDA i Europol.

10. Przeciwdziałanie wyzwaniom związanym z bezpieczeństwem:
ocena przeprowadzona przez europejskie krajowe służby
wywiadu⁵⁶⁷
Stan prac
11. Wpływ obecnego otoczenia geopolitycznego na
bezpieczeństwo wewnętrzne UE ^{1 5 6} 12997/26
Wymiana poglądów
12. Sprawy różne
- a) Roczne sprawozdanie z postępów w zakresie
upraszczania, wdrażania i egzekwowania przepisów za
2026 r. 13207/26
Informacje przekazane przez Komisję 13487/26
- b) Europejski mechanizm nadzwyczajny służący
przeciwdziałaniu instrumentalizacji i zagrożeniom
hybrydowym na granicach zewnętrznych UE 13311/26
Informacje przekazane przez Grecję
- c) Zatrzymywanie danych 13437/1/26 REV 1
Informacje przekazane przez Francję

PIĄTEK 2 PAŹDZIERNIKA 2026 r.

WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Obrady ustawodawcze

(obrazy otwarte dla publiczności zgodnie z art. 16 ust. 8 Traktatu o Unii Europejskiej)

13. **Zmiana rozporządzenia w sprawie Eurojustu** 12859/1/26
Deбата orientacyjna REV 1

Rada przeprowadziła debatę orientacyjną na temat zmiany rozporządzenia w sprawie Eurojustu.

14. Sprawy różne

- a) **Bieżące wnioski ustawodawcze** 13051/26
Informacje przekazane przez prezydencję

Rada zapoznała się z przekazanymi przez prezydencję informacjami na temat stanu prac nad poszczególnymi wnioskami ustawodawczymi w dziedzinie wymiaru sprawiedliwości.

⁵ Urządzenia elektroniczne pozostawiono na zewnątrz.

⁶ Z udziałem europejskich agencji: Europol i Frontex.

⁷ W obecności szefa Garda Síochána (irlandzkiej służby bezpieczeństwa narodowego).

Działania o charakterze nieustawodawczym

15.	Rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie: walka z bezkarnością ⁸
<i>Aktualna sytuacja</i>	12865/26
16.	Ochrona społeczeństwa obywatelskiego i dziennikarzy ⁹
<i>Wymiana poglądów</i>	12958/26
17.	Konkluzje w sprawie zwalczania rasizmu i powiązanych form nienawiści i dyskryminacji w Unii Europejskiej: zabezpieczanie praw podstawowych i wartości europejskich
<i>Zatwierdzenie</i>
<i>Wymiana poglądów</i> ⁹	12748/26
13202/26 +
ADD 1 REV 2
18.	Sprawy różne	
a)	Roczne sprawozdanie z postępów w zakresie upraszczania, wdrażania i egzekwowania przepisów za 2026 r.
<i>Informacje przekazane przez Komisję</i>	13207/26
13091/26
b)	Sprawozdanie z wdrażania zalecenia (UE) 2023/681 w sprawie praw procesowych osób podejrzanych i oskarżonych podlegających tymczasowemu aresztowaniu oraz materialnych warunków pozbawienia wolności
<i>Informacje przekazane przez Komisję</i>	12931/26
13300/26
c)	Zatrzymywanie danych
<i>Informacje przekazane przez Francję</i>	13437/1/26
REV 1

Pierwsze czytanie.

Ograniczony skład

Punkt oparty na wniosku Komisji.

⁸ Z udziałem europejskiej agencji Eurojust.

⁹ Z udziałem Agencji Praw Podstawowych (FRA).

Oświadczenia do ustawodawczych punktów A przedstawionych w dok. 13615/26

Ad pkt 1 w wykazie punktów A: **Rozporządzenie ustanawiające wspólny system powrotów obywateli państw trzecich nielegalnie przebywających w UE**
Przyjęcie aktu ustawodawczego

OŚWIADCZENIE PORTUGALII

Portugalia popiera osiągnięte przez współprawodawców porozumienie, które doprowadziło do sfinalizowania rozporządzenia w sprawie powrotów. Naszym zdaniem kluczowe znaczenie ma zapewnienie Unii Europejskiej ram prawnych umożliwiających skuteczne zarządzanie przepływami migracyjnymi i kontrolę granic zewnętrznych Unii, przy jednoczesnym poszanowaniu podstawowych wartości humanistycznej Unii Europejskiej, a mianowicie praworządności i ochrony godności ludzkiej.

Portugalia nie może jednak co do zasady poprzeć koncepcji ośrodków powrotowych. Nie będziemy uczestniczyć w tym mechanizmie i sprzeciwimy się jego finansowaniu z budżetu Unii. Ponadto, chociaż z zadowoleniem przyjmujemy wyłączenie małoletnich bez opieki z zakresu stosowania ośrodków powrotowych, uważamy, że w najlepszym interesie dzieci ten sam poziom ochrony należy również rozszerzyć na rodziny z małoletnimi – zgodnie ze wspólnymi zasadami i wartościami Unii Europejskiej. Jest to dla nas bardzo ważny aspekt.

Ponadto Portugalia ma poważne zastrzeżenia co do maksymalnego okresu zatrzymania przewidzianego w art. 30.º. Niepokój budzi również art. 35.º, ponieważ polityka gospodarcza i polityka współpracy na rzecz rozwoju w relacjach z państwami trzecimi są uzależnione od wspierania przez nie procedur powrotu i readmisji.

OŚWIADCZENIE HISZPANII

1. Migracja jest stojącym przed Europą wyzwaniem, które wymaga europejskich rozwiązań. Hiszpania zdecydowanie popiera kompleksową europejską politykę migracyjną, uwzględniającą wymiar wewnętrzny i zewnętrzny migracji, przy pełnym poszanowaniu prawa międzynarodowego i prawa Unii Europejskiej. W tym kontekście powrót osób nieposiadających prawa pobytu stanowi jeden z kluczowych elementów takiej kompleksowej polityki migracyjnej.

2. Hiszpania uważa, że europejskie ramy regulacyjne dotyczące powrotów powinny służyć dwóm głównym celom. Z jednej strony opracowaniu wspólnego europejskiego systemu powrotów, takiego jak unijny wspólny system azylowy lub zintegrowany system zarządzania granicami. Z drugiej strony ramy te powinny promować skuteczniejszą i wydajniejszą procedurę powrotu, a jednocześnie chronić godność i bezpieczeństwo i oferować odpowiednie gwarancje prawne, zgodnie z zasadami konieczności i proporcjonalności.

3. Nasz kraj uważa, że przedstawiony tekst nie spełnia tych dwóch celów z trzech głównych powodów, którymi są: rezygnacja z ustanowienia prawdziwie europejskiego systemu powrotów; poważne zastrzeżenia w kwestiach prawnych, stosunków zewnętrznych i operacyjnych związane z ośrodkami powrotowymi; oraz brak proporcjonalności niektórych środków. Ostatnie wydarzenia w Ceucie pokazują jednak również, że w prawodawstwie europejskim brakuje instrumentów umożliwiających skuteczny powrót w wyjątkowych sytuacjach, które odbiegają od normy.

4. Co się tyczy zarzutu pierwszego, odrzucony zostaje jeden z głównych celów pierwotnego wniosku, a mianowicie obowiązkowe wzajemne uznawanie decyzji na podstawie europejskiego nakazu powrotu. Ponadto zamiast koncentrować wysiłki na odsyłaniu osób, które nie mają prawa do pozostania w całej strefie Schengen, tworzone są nowe mechanizmy przekazywania osób między państwami członkowskimi. Co więcej, mnożone są odniesienia do przepisów krajowych ze szkodą dla harmonizacji systemu. Krótko mówiąc, zaprzepaszczone szanse na stworzenie wspólnego europejskiego systemu; zamiast zmierzać w kierunku wspólnego systemu, idziemy wstecz.

5. Po drugie, Hiszpania jest nadal głęboko zaniepokojona ośrodkami powrotowymi. Proponowany tekst umożliwiłby tworzenie takich ośrodków w drodze niewiążących umów o treści powodującej brak pewności prawa i oferującej ograniczone gwarancje. Hiszpania uważa, że konwencje te nie umożliwiają zapewnienia poszanowania praw i obowiązków osób, które zostaną odesłane do państwa trzeciego, niezależnie od tego, czy są one z nim powiązane. Nawet rodziny z dziećmi mogą zostać przeniesione do ośrodków powrotowych w krajach, z którymi nie mają żadnego związku. Ponadto jeżeli umowy takie będą niewiążące, rodzi się pytanie, w jaki sposób państwa członkowskie i państwa trzecie mogą być zobowiązane do ich przestrzegania. Dopuszczając możliwość zawierania przez samą Unię umów lub niewiążących uzgodnień w tej kwestii, wszystkie państwa członkowskie biorą na siebie dużą odpowiedzialność oraz nieakceptowalne ryzyko. Ponadto istnieje duże ryzyko wszczęcia postępowania sądowego w związku z możliwym naruszeniem zasady non-refoulement zapisanej w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, a także w europejskiej konwencji praw człowieka.

Hiszpania uważa też, że tekst nie uwzględnia w wystarczającym stopniu bezpośredniego wpływu, jaki zawarcie takich umów przez Unię lub przez inne państwa członkowskie z państwami trzecimi może mieć na wiarygodność stosunków zewnętrznych Unii z państwami trzecimi, a także na stosunki dwustronne między państwami członkowskimi. Tekst przewiduje mechanizm informowania państw członkowskich mających wspólną granicę. Jednak takie sformułowanie nie obejmuje wszystkich głównych krajów partnerskich Hiszpanii, z którymi inne państwa członkowskie mogłyby zawierać umowy bez informowania Hiszpanii i bez konsultowania się z nią.

Hiszpania ponownie podkreśla znaczenie promowania współpracy z państwami trzecimi poprzez kompleksowe podejście i partnerstwa globalne. Pod względem operacyjnym Hiszpania wyraża poważne wątpliwości co do skuteczności i efektywności tego środka. Jeżeli nie ma powiązań rodzinnych, społecznych ani ekonomicznych, Hiszpania zastanawia się, jaką motywację będzie miała osoba przekazywana, aby nie próbować wrócić do UE, skoro jej perspektywy życiowe w nieznanym państwie trzecim są ograniczone. Nie przeprowadzono dostatecznie obiektywnej analizy kosztów i korzyści.

6. Po trzecie, przedstawiony tekst budzi wątpliwości co do legalności i proporcjonalności niektórych środków. Na przykład zatrzymanie nie jest już środkiem stosowanym w ostateczności. Ponadto okres pozbawienia wolności zostaje przedłużony do 24 miesięcy, z możliwością przedłużenia na czas nieokreślony. Przewiduje się możliwość seryjnych zatrzymań w różnych państwach członkowskich bez żadnych ograniczeń czasowych. Nasuwa się pytanie, czy osoby znajdujące się w nieuregulowanej sytuacji administracyjnej będą mogły być pozbawione wolności w UE na okres dłuższy niż ten, który ma zastosowanie do przestępców skazanych za poważne przestępstwa.
7. Ponadto ostatnie wydarzenia w Ceucie pokazały, że potrzebne są specjalne mechanizmy zapewniające skuteczny powrót w sytuacjach masowego i burzliwego napływu na granice zewnętrzne. Niniejsze rozporządzenie nie zawiera jednak środków mających na celu zaradzenie tym wyjątkowym okolicznościom.
8. W związku z powyższym Hiszpania **SPRZECIWIA** się przyjęciu rozporządzenia.
-